

Do hrobky v kostele sv. Ducha v Opavě zamířila i kamera Multimediálních technik

Autor: Martin Kůs

OPAVA – Za světél a tichého natáčení dokumentujících kamer i fotoaparátů studentů oboru Multimediální techniky se pokusili historici vyřešit dlouholetou a tajuplnou záhadu. Na to, zda jsou pod opavským kostelem sv. Ducha na Masarykově třídě ukryty prostory a v nich pohřbeni příslušníci rodu Přemyslovců, a také příslušníci rodu Poděbradů, kterým bylo Opavsko následně prodáno, měl odpovědět průzkum, jehož součástí se tak stali také studenti a odborníci spjatí se Slezskou univerzitou.

„K natáčení celého výzkumu nás pozval náměstek primátora Dalibor Halátek, který se mě zeptal, zda bychom u toho nechtěli být s kamerou. S takto zajímavým tématem se nedalo nesouhlasit,“ říká Mgr. Martin Petrásek, vedoucí oddělení Multimediálních technik Ústavu fyziky Filozoficko-přírodovědecké fakulty v Opavě, s tím, že toto především historicky zajímavé a regionálně významné téma bylo v jeho očích mimořádně vhodné k popularizaci vědy, tedy jedné z priorit oboru Multimediální techniky. „Přišlo nám to jako dobrá šance prakticky aplikovat naši audiovizuální práci na tomto poli,“ konstatoval vedoucí oddělení.

I když jsou prázdniny, o natáčení byl mezi studenty velký zájem. To prý jen potvrdilo, o jak zajímavé téma se jedná. A protože na oddělení Multimediální techniky se pracuje i přes prázdniny, podařilo se natáčení připravit a hlavně realizovat. „Jsme pro dokumentární tvorbu v terénu vybaveni špičkovou technikou a tohle byla ideální příležitost, jak ji účelně využít. Do hrobky jsme tak poslali miniaturní odolnou kameru, kterou na hlavě nesl hned první člověk, který tam vstoupil. A máme tak nejen naprosto unikátní, ale také komentované záběry, jak právě zkoumá rozpadlá lidská torza i objevuje naprosto neporušené kožené boty na nohou nebožtíka. Což je úchvatné,“ svěřil se ještě Martin Petrásek.

Jedním z mužů, který se na celé průzkumné akci podílel, byl i PhDr. Dalibor Prix, CSc., z Ústavu dějin umění Akademie věd a odborný pracovník Ústavu historických věd Slezské univerzity v Opavě. „Provedli jsme nedestruktivními metodami průzkum a získali tak množství informací o podzemí kostela svatého Ducha. Ten je mimořádně zajímavou památkou, jeho význam spočívá také v tom, že od roku 1365, kdy zemřel Mikuláš II. Opavský, to bylo pohřební místo opavských Přemyslovců a po celou dobu své vlády v Opavě byli tradičně pohřbíváni právě zde. Posledním měl být vévoda Arnošt Opavský v roce 1464,“ vysvětlil Dalibor Prix, který se právě středověké architektuře věnuje, důvod zájmu historiků. Připomněl, že v dochovaných pramenech je zmínka o tzv. vévodské kryptě, jejíž nález by význam této památky ještě prohloubil.

Přes všechny indicie k celé události přistupovali historici, archeologové a další odborníci poměrně střízlivě. Z pramenů si vyplývá, že uvedení šlechtici byli pohřbíváni v Opavě, ale nikde není uvedeno, kdo přesně a zda následně byly ostatky přeneseny někam jinak, třeba do rodinných hrobek.

Nicméně už brzy se vědělo, že podzemní prostory kostel má a že nejsou zasypány, jak se předpokládalo. Už první vrty a kamerové sondy před třemi týdny ukázaly, že pod podlahou kostela jsou ukryty prostory, které by mohly ostatky skrývat. Kamera dokonce ukázala v jednom místě chodbu s bočními klenbami a v jiném místě velkou kryptu s několika rakvemi. V tu chvíli se všechny úvahy zdály být nadějně, nicméně odborníci nepodlehli okouzlení a analýzou záběrů odhadli, že objevené prostory budou stavebně o několik století mladší.

Na místo se pak vrátili 12. srpna. Zkušený restaurátor a odborný pracovník Ústavu historických věd Slezské univerzity Tomáš Skalík s kolegou uvolnili a vyzdvihli kamenný poklop, který skrýval vstup do podzemí. Už z venku bylo jasné, že prostor sloužil k pohřbívání. Následně dovnitř vešel antropolog (právě on nesl kameru MMT) a ředitel Národního památkového ústavu v Ostravě Michal Zezula. Nalezená dřevěná zdobená rakev s kováním a monogramem IHS a další rakve více či méně poškozené sice nepatří žádnému z Přemyslovců, ale i tak jde o historicky cenný nález. Podle zatím nepotvrzených informací se jedná o šest rakví, nejspíše patřící některým významným opavským měšťanům a z toho dvě jsou dětské. Objevily se i další tři náhrobní kameny, skrze které bude možno vstoupit do dalších

hrobek. Naděje, že pod podlahou kostela skutečně odpočívají Přemyslovci, tak ještě žije a výzkum bude pokračovat.

Své síly do průzkumu, který se odehrával a ještě bude odehrávat v několika etapách, vložili Slezské zemské muzeum v Opavě, Národní památkový ústav v Ostravě a Statutární město Opava. O průzkum se tak vedle historiků, archeologů, antropologů a dalších odborníků zajímalo také vedení města. Než bude výzkum u konce a my se dozvíme, kdo vlastně našel v podzemí kostela sv. Ducha věčný klid, ještě chvíli potrvá. Nicméně jeden velký přínos má už jen fakt, že výzkum probíhá: „Žádné gotické hrobky se zatím nekonaly, ale rozsah a velikost podzemních komor pod celým kostelem je ohromující. Jsem moc rád, že se mi podařilo spojit síly města, Slezského muzea a Národního památkového úřadu Ostrava, pro věc se podařilo nadchnout i konvent minoritů a průzkum může probíhat,“ nechal se slyšet náměstek primátora Dalibor Halátek.

Bc. Martin Kůs, vztahy s veřejností

Slezská univerzita v Opavě

Olbrichova 25, 746 01 Opava

telefon: 739 720 126, e-mail: martin.kus@slu.cz

Slezská univerzita v Opavě vznikla po listopadu 1989 nejprve jako dvě fakulty Masarykovy univerzity v Brně a následně Zákonem České národní rady z 9. července 1991 pak z těchto dvou fakult vznikla Slezská univerzita se sídlem v Opavě. Jedná se o veřejnou vysokou školu sídlící v Opavě a Karvině. V současné době má čtyři součásti: Filozoficko-přírodovědeckou fakultu v Opavě, Obchodně podnikatelskou fakultu v Karvině, Fakultu veřejných politik v Opavě a Matematický ústav v Opavě. Na ústavech, katedrách a specializovaných pracovištích univerzity v současnosti studuje na osm tisíc posluchačů.

Více o univerzitě a dění na ní najdete na www.slu.cz a www.inoviny.slu.cz